

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි / All Rights Reserved

රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය
 Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal
 රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය විද්‍යාලය රාජකීය
 Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal College Royal

අධ්‍යයන පොදු සාහසික පත්‍ර (උසස් සෙල) විභාගය, 2023 (2024)

General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2023 (2024)

සංයුක්ත ගණිතය I
 Combined Mathematics I

10

S

I

B කොටස

ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

11. (a) i. $p, q, r \in \mathbb{R}^+$ හා $0 < p < 2$ යැයි ගනිමු. $|p-2|, q, r$ ගුණෝත්තර ශ්‍රේණියක අනුයාත පද ලෙස පිහිටයි නම් $|p-2|x^2 + 2qx + r = 0$ සමීකරණයේ මූල තාත්ත්වික හා සමපාත බව පෙන්වන්න. තවද $0 < q^2 < 2r$ බව පෙන්වන්න.

ii. $x^2 - 2cx + c = 0$ සමීකරණයේ මූල α හා β වේ. මෙහි $c \neq 1$ වේ. $\frac{\alpha^2 + 1}{\beta - 1}$ හා $\frac{\beta^2 + 1}{\alpha - 1}$ මූල වන වර්ගය සමීකරණය $g(x) = 0$ නම්, $g(x) = (c-1)x^2 + 4(c-1)x + c^2 - 2c + 5$ බව පෙන්වන්න. $y = g(x)$ වක්‍රය $x = -2$ රේඛාව වටා සමමිතික බව අපෝහනය කරන්න.

(b) $f(x) = x^3 - ax^2 - 2b$ හා $g(x) = x^4 - ax^3 + 5bx^2 - c$ යැයි ගනිමු. මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$. $(x+1)$ යන්න $f(x)$ හා $g(x)$ හි පොදු සාධකයක් නම් $a = -(1+2b) = \frac{-3-2c}{3}$ බව පෙන්වන්න. $h(x) = -x^4 + ax^3 + 4x^2 + 5cx - 2$ නම් $c = 3$ විට $g(x) + h(x) \geq \frac{-45}{4}$ බව පෙන්වන්න.

12(a) කුඩු මුද්‍රනක සිටින සංඥාකරුවෙක් ඇත නිබේන නගරයට පණිවිඩ යැවීම තීරණය කර සම්කරණ ලද දණ්ඩක විවිධ පාටින් යුතු කොඩි එල්ලීම මගින් පණිවිඩ හුවමාරු කරයි. කොඩි සකස්කර ඇති පිළිවෙල අනුව පණිවිඩය හඳුනා ගනී.

සංඥාකරුවා සතුව කොළ පැහැති කොඩි 4 ක්, රතු පැහැති කොඩි 3 ක්, සුදු පැහැති කොඩි 1 ක් හා නිල් පැහැති කොඩි 2 ක් වේ. කොඩි සියල්ල පාවිත් හැර අනෙක් ලක්ෂණ වලින් සර්වසම වේ. සංඥාකරුවාට යැවිය හැකි පණිවිඩ ගණන පහත අවස්ථාවලදී සොයන්න.

i. කොඩි සියල්ලම භාවිතා කරමින්

ii. විශේෂ පණිවිඩයක් සඳහා කොළ පැහැති කොඩි භාවිතා කළ නොහැකි නම් හා ඉතිරි කොඩි වලින් කොඩි 5 ක් පමණක් භාවිතා කරමින් එම විශේෂ පණිවිඩය යැවිය යුතු නම්, යැවිය හැකි පණිවිඩ ගණන සොයන්න.

23' AL API [PAPERS GROUP]

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $Ur = \frac{4(2r+3)}{(r+1)(r+2)(r+3)}$ යැයි ගනිමු. තවද $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $f(r) = \frac{A}{(r+1)} + \frac{B}{(r+2)}$

යැයි ගනිමු. මෙහි A හා B තාත්ත්වික නියත වේ. $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $Ur = f(r) - f(r+1)$ වන පරිදි A හා B හි අගයන් නිර්ණය කරන්න. මෙම A හා B සඳහා $f(r)$ ලියා දක්වන්න. ඒකයින්, $n \in \mathbb{Z}^+$

සඳහා $\sum_{r=n}^{2n} Ur = \frac{8n^2 + 19n + 12}{(n+1)(n+2)(2n+3)}$ බව පෙන්වන්න. තවද $\sum_{r=1}^n Ur$ සොයා $\sum_{r=1}^m Ur$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව පෙන්වා එහි අගය සාධන්න.

13(a) $A = \begin{pmatrix} a & 0 & a-1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & a & 1 \\ 1 & a-1 & 0 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} b & b-2 \\ b-2 & b-3 \end{pmatrix}$ යනු $AB^T = C$ වන පරිදි වූ න්‍යාස 3 කි. $(a, b \in \mathbb{R})$. $a=3$ හා $b=5$ බව පෙන්වන්න. C^{-1} ලියා දක්වා $C + C^{-1} = 7I$ බවද තවදුරටත් පෙන්වන්න. මෙහි I යනු ගණය 2×2 වූ ඒකක න්‍යාසයකි. තවද $P = \frac{1}{3}(C - 2I)$ යැයි ගනිමු. $C(Q + P) + AA^T = C + C^{-1}$ වන පරිදි Q න්‍යාසය සොයන්න.

(b) $z = \cos \theta + i \sin \theta$; $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. $z + z^2 = 2 \cos \frac{\theta}{2} \left(\cos \left(\frac{3\theta}{2} \right) + i \sin \left(\frac{3\theta}{2} \right) \right)$ බව පෙන්වන්න.

ඒකයින්, i. $\text{Arg}(z + z^2)$ හා

ii. $|z + z^2|$ ලියා දක්වන්න.

ආගන්ති සටහනක A, B හා C ලක්ෂ්‍ය මගින් පිළිවෙලින් z, z^2 හා $z + z^2$ යන සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය වේ. ආගන්ති තලය මත A, B, C නිරූපණය කොට $OABC$ රොම්බසයක් බව පෙන්වන්න. (O යනු මූලය වේ.) $\theta = \frac{\pi}{6}$ විට $z + z^2 = \left(\frac{\sqrt{3}+1}{2} \right)(1+i)$ බව පෙන්වන්න. ඒකයින්, $\cos \left(\frac{\pi}{12} \right) = \frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}$

බව අපේක්ෂා කෙරෙන්න.

(c) $z = r(\cos \alpha + i \sin \alpha)$; (මෙහි $r \in \mathbb{R}$) යැයි ගනිමු. තවද $-\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}$ වේ. ද මූලාංග ප්‍රමේයය භාවිතයෙන් $z^n + \bar{z}^n = 2r^n \cos n\alpha$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $n \in \mathbb{Z}^+$ වේ.

ඒකයින්, $(1+i)^n + (1-i)^n = \frac{2 \cos \left(\frac{n\pi}{4} \right)}{2 \sqrt{2}}$ බවද පෙන්වන්න.

14(a) $x \neq b$ සඳහා, $f(x) = \frac{x^2 - a}{(x-b)^2}$ යැයි ගනිමු. මෙහි $a, b \in \mathbb{R}$ වන පරිදි වූ නියත වේ. $x=3$ හිදී $f(x)$

ශ්‍රිතයට හැරුම් ලක්ෂයක් ඇත්නම් හා $x=0$ දී $y=f(x)$ ප්‍රස්ථාරයට සිරස් ස්පර්ශෝන්මුඛයක් ඇති බව

දී ඇත්නම් a හා b නියතවල අගයන් සොයන්න. $f''(x) = \frac{2(x^2 - 18)}{x^5}$ බව තවදුරටත් දී ඇත්නම්,

අක්ෂමත අන්තඃස්ථ, ස්පර්ශෝන්මුඛ, හැරුම් ලක්ෂ හා නතිවර්තන ලක්ෂ දක්වමින් $y=f(x)$ හි චක්‍රය අනුරේඛනය කරන්න.

(b) නවයුරුවත් $g(x) = \frac{1}{f(x)}$ හි හැරුම් ලක්ෂ, ස්පර්ශෝන්මුඛ, අන්තඃකෂිට අපෝහනය කරමින් $g(x)$ හි චක්‍රය අනුරේඛනය කරන්න.

(c) ජල කරාමයකින් තත්පරයකට 3 cm^3 ක නියත සීඝ්‍රතාවයකින් සමතල මතුපිටට ජලය පිටවී $\frac{1}{27} \text{ cm}$ ක ගැඹුරක් ඇති වෘත්තාකාර චතුර් චලක් සෑදේ. චතුර් චලේ වර්ගඵලය වැඩිවන සීඝ්‍රතාවද එම වෘත්තයේ අරය 10 cm වන විට අරය වැඩිවන සීඝ්‍රතාවයද සොයන්න.

15(a) $\tan^{-1} x$ සඳහා සුදුසු ආදේශයක් භාවිතයෙන් $\int_0^1 \frac{\tan^{-1} x}{1+x^2} dx = \frac{\pi^2}{32}$ බව පෙන්වන්න.

(b) $1 - \cos^2 x \equiv \lambda(9 - 16 \cos^2 x) + \mu$ වන පරිදි λ හා μ නියත සොයන්න. ඒකයින්, $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin^2 x}{3+4 \cos x} dx$ අගයන්න.

(c) $I = \int_0^{\pi} \frac{x^2 \cos x}{(1 + \sin x)^2} dx$ යැයි ගනිමු. කොටස් වශයෙන් අනුකලනය භාවිතයෙන්, $I = -\pi^2 + 2J$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $J = \int_0^{\pi} \frac{x}{1 + \sin x} dx$ වේ. $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ යන සම්බන්ධය භාවිතයෙන් J හි අගය ගණනය කර, $I = \pi(2 - \pi)$ බව පෙන්වන්න.

16.a. අවල (α, β) ලක්ෂ්‍යයක් හරහා සෑම විටම ගමන් කරන රේඛාවක් මතට මූල ලක්ෂ්‍යයේ සිට අදින ලද ලම්භයේ අඩියේ පරාස සොයන්න.

(b)i. $x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$ හා $x^2 + y^2 + 2g'x + 2f'y + c' = 0$ වෘත්ත දෙක ප්‍රලම්භව ඡේදනය වීම සඳහා අවශ්‍යතාව ලබාගන්න.

ii. $S \equiv 2a(y-7x)y + 2by(4y-4x+3) + (4y-4x+3)(2y-14x) = 0$ සමීකරණය මගින් වෘත්තයක් නිරූපණය කිරීම සඳහා වන a හා b හි අගයන් සොයන්න.

iii. ඒකයින්, a හා b හි එම අගයන් සඳහා මෙම සමීකරණය මගින් $y = 0, y = x - \frac{3}{4}$ හා $y = 7x$ සමීකරණ වලින් OA, AB හා BO පාද ලබාදෙනු ලබන OAB ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිරූපණය වන බව පෙන්වන්න. තවද S වෘත්තය ප්‍රලම්භව ඡේදනය කරන හා මූල ලක්ෂ්‍යය හා $(0,1)$ යන ලක්ෂ්‍ය හරහා ගමන් කරන වෘත්තයේ සමීකරණය සොයන්න.

17. (a) $\sin A$ ඇසුරෙන්, $\sin 3A$ ලියා දක්වන්න. එනමින්, $\cos 3A \equiv 4\cos^3 A - 3\cos A$ බව අපෝහනය කරන්න. දැන් $x \in \mathbb{R}$ සඳහා, $T(x) \equiv \sqrt{2}(\cos x - \sin x)(1 + 2\sin 2x) + 1$ යැයි ගනිමු. $T(x)$ යන්න, $T(x) \equiv \alpha + \beta \cos(3x - \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි α, β හා $\theta \left(0 < \theta < \frac{\pi}{2}\right)$ යනු නිර්ණය කළ යුතු තාත්ත්වික නියත වෙයි. එනමින්, $x \in \left[-\pi, \frac{4\pi}{3}\right)$ වසම තුළ $y = T(x)$ වක්‍රය ප්‍රස්තාර ගත කරන්න.
- තවද $y = T(x)$ වක්‍රය ඒකක $\frac{\pi}{4}$ ක් දකුණට ද ඒකක 3 ක් ඉහළටද උත්තරණය කළ විට ලැබෙන නව ශ්‍රිතය $U(x)$ ලියා දක්වන්න.

- (b) ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සුපුරුදු අංකනයෙන්, $\sin$ නිතිය හා $\cos$ නිතිය ප්‍රකාශ කරන්න. තවද $\sin$ නිතිය ඇසුරෙන් $\cos$ නිතිය අපෝහනය කරන්න. දැන් ABC ත්‍රිකෝණයක ($BC < AC < AB$) පාද පිළිවෙලින් සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටන්නේ යැයි ගනිමු. මෙම ත්‍රිකෝණයේ විශාලතම කෝණය කුඩාතම කෝණය මෙන් දෙගුණයක් නම්, $\cos A = \frac{a+2d}{2a}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි d යනු ඉහත සමාන්තර ශ්‍රේණියේ පොදු අන්තරය වේ.
- $\cos$ නිතිය භාවිතයෙන් හෝ අන්ක්‍රමයකින් හෝ පාදවල දිග a ඇසුරෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. තවදුරටත් ත්‍රිකෝණයේ විශාලතම කෝණය, $\tan^{-1}(\sqrt{7}\lambda)$ වන පරිදි λ නිඛිලය අපෝහනය කරන්න.

(c) $-1 \leq x \leq +1$ සඳහා, $\sin^{-1}\left(\frac{2^{x+1}}{1+4^x}\right) - \cos^{-1}\left(\frac{1-4^x}{1+4^x}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{2^{x+1}}{1-4^x}\right) = \frac{\pi}{2}$ විසඳන්න.

23, AL API

PAPERS GROUP

The best group in the telegram

